

**Правила за унутардневну расподелу
преносних капацитета**

на граници између зона трговања

**Независног оператора система у БиХ (“НОСБиХ”)
и ЕМС АД Београд (“ЕМС”)**

САДРЖАЈ

Одељак 1. Увод	8
Члан 1.1. Опште напомене	8
Члан 1.2. Процедура доделе права на унутардневни капацитет	8
Члан 1.3. Општи аспекти Правила за унутардневну доделу капацитета	8
Одељак 2. Опште одредбе	9
Члан 2.1. Унутардневни АТС	9
Члан 2.2. Објављивање релевантних информација на интернет страницама НОСБИХ	9
Члан 2.3. Спецификација Унутардневног АТС	9
Члан 2.4. Гарантување Додељених унутардневних капацитета	9
Члан 2.5. Секундарно тржиште	9
Члан 2.6. Плаћања	9
Одељак 3. Услови за учешће	10
Члан 3.1. Услови за регистрацију	10
Члан 3.2. Обавештење о променама	11
Одељак 4. Искључење Корисника	11
Одељак 5. Алокациона платформа	11
Члан 5.1 Општи услови	11
Члан 5.2 Приступ алокационој платформи	12
Одељак 6. Процедура за доделу унутардневног капацитета	13
Члан 6.1. Утврђивање и објављивање Унутардневног АТС	13
Члан 6.2. Додела Унутардневног АТС	13
Члан 6.3. Обавештење о резултатима доделе капацитета	13
Одељак 7. Коришћење Додељеног унутардневног капацитета	14
Члан 7.1. Номинација Додељеног унутардневног капацитета	15
Члан 7.2. Правила унутардневног усклађивања	15
Одељак 8. Отказивање процедура унутардневне доделе капацитета	15
Одељак 9. Ограничавање капацитета	16
Одељак 10. Разно	17
Члан 10.1. Ограниччење одговорности	17
Члан 10.2 Виша сила	17

Члан 10.3. Очување целовитости	17
Члан 10.4. Поверљивост података.....	18
Члан 10.5. Рок важења и допуне и измене.....	18
Члан 10.6. Закони који се примењују и решавање спорова	18
Члан 10.7. Обавештења	19
Члан 10.8. Списак анекса	19
Анекс 1. Регистрациони формулар	20
Анекс 2. Списак особа за контакт	22
Анекс 3. Рокови за унутардневне процедуре	23
Анекс 4. Регистрација на алокациону платформу	24

Појмови и дефиниције

У *Правилима за унутардневну доделу капацитета* (укупљујући анексе и формуларе) појмови дефинисани у овом одељку (што се односи и на множину где је то неопходно) имају значења наведена у овом одељку (осим ако контекст не захтева другачије).

Алокациона платформа	електронска веб-заснована апликација са ограниченим приступом којом управља <i>Додељивач преносног капацитета</i> доступна на адреси https://scheduling.nosbih.ba/External-Scheduling-Client/ . Унутардневна алокација коју спроводи <i>Додељивач преносног капацитета</i> врши се преко <i>Алокационе платформе</i> .
Ванредне ситуације	услови и/или догађаји и/или околности који на основу стручне оцене <i>НОСБиХ</i> и/или <i>ЕМС</i> доводе у ризик сигурност испоруке, снабдевања или преноса електричне енергије, или техничку безбедност предметног националног преносног система, или његовог значајнијег дела
Виша сила	услови, догађаји, или околности који су, као и њихове последице, изван реалне контроле <i>НОСБиХ-а</i> или <i>ЕМС-а</i> , а који се не могу спречити ни превазићи на основу реалних предвиђања и деловања, као што су (не ограничавајући се на међународне наметнуте слободне токове електричне енергије) атмосферске појаве које нису могле бити избегнуте због њиховог узрока обима, или трајања, затим, неочекиване или неизбежне хаварије, односно, ограничења рада производних капацитета, ако <i>НОСБиХ</i> или <i>ЕМС</i> против њих могу предузети једино мере којима се угрожава сигурност испоруке и снабдевања, као и све оно што не може бити решено мерама којима са техничке, финансијске или економске тачке гледишта реално располажу <i>НОСБиХ</i> или <i>ЕМС</i>
Дневна аукција	аукција обављена у складу са Правилима за дневне аукције за расподелу преносних капацитета на граници између зона трговања ЕМС АД Београд ("ЕМС") и Независног оператора система у Босни и Херцеговини ("НОСБиХ")
Додељени капацитет	<i>Капацитет</i> који је додељен у годишњим, месечним и дневним алокационим процедурама
Додељени унутардневни капацитет	<i>Капацитет</i> добијен као резултат алокационог поступка који спроводи <i>Додељивач преносног капацитета</i> у унутардневној алокационој процедуре на начин дефинисан у одељку 6 Процедура за расподелу унутардневног капацитета
Додељивач преносног капацитета	<i>НОСБиХ</i> (у функцији <i>Додељивача преносног капацитета</i>)

	<i>НОСБиХ</i> подлеже свим правима и одговорности који су додељени <i>Додељивачу преносног капацитета</i>
EIC код	идентификациони код који служи за јасну идентификацију субјеката у прекограничној размени <i>EIC кодове</i> издају локалне канцеларије за издавање, а листа са издатим кодовима се објављују на <i>ENTSO-E</i> интернет страници https://www.entsoe.eu/fileadmin/korisnik_upload/edi/library/eic/cds/area.htm .
ЕМС (ЕМС АД Београд)	предузеће са седиштем у Београду, Кнеза Милоша 11, Србија које је регистровано код Агенције за привредни регистар Републике Србије под матичним бројем 20054182
ENTSO-E	удружење европских оператора преносних система за електричну енергију.
Захтев	захтев који <i>Корисник</i> шаље да би стекао право на <i>Унутардневни ATC</i>
Зона тровања	Највеће географско подручје унутар кога учесници на тржишту могу размењивати енергију без расподеле преносног капацитета.
Идентификација уговора о капацитету /Capacity Agreement Identification/ (у даљем тексту “САГ”)	ознака која на јединствен начин идентификује <i>Право на капацитет</i> , односно право на унутардневни капацитет
ITR (Interconnection Trade Responsible) / Страна одговорна за интерконективну размену /	учесник на тржишту кога <i>Оператори преносних система</i> препознају као одговорног за пријаву по <i>Додељеном капацитету</i> Он мора бити идентификован <i>EIC кодом</i> . Са стране <i>EMC</i> , то је учесник на тржишту са важећим уговором о балансној одговорности закљученим са <i>EMC</i> . Са стране <i>НОСБиХ</i> , то је правно лице које поседује Лиценцу за делатност међународне трговине електричном енергијом коју је издала Државна регулаторна комисија за електричну енергију у БиХ.
Капацитет	прекогранични преносни капацитет у MW
Корисник	учесник на тржишту који испуњава предуслове за учешће у процедури доделе унутардневног капацитета најмање једне од страна (<i>НОСБиХ</i> и <i>EMC</i>) у складу са чланом 3.1 ових <i>Правила</i>

Метод прве пријаве /First come - First serve method/	метод доделе код којег се <i>Захтеви Корисника</i> до вредности Унутардневног ATC обрађују искључиво на основу времена њиховог пријема и без примене било којих других критеријума
Номинација	обавеза Корисника да обавести <i>Операторе преносних система</i> о својим <i>Плановима размена</i> израженим као снага размене у MW која се креће до вредности дефинисане додељеним <i>Правом на капацитет</i> , или која је једнака вредности додељеног права на унутардневни капацитет
НОСБИХ (Независни оператор система у Босни и Херцеговини)	правно лице са регистрованим седиштем у Сарајеву, Улица Хифзи Ђелевца 17, Босна и Херцеговина, уписано у Регистар правних лица БиХ који се води у Министарству правде БиХ под бројем: 08-50.3-7-3/05
Носилац права на капацитет	правно лице (<i>Корисник</i>) који је добио унутардневни <i>Капацитет</i> у току поступка унутардневне доделе капацитета
Ограничавање додељених капацитета	смањење <i>Капацитета</i> између између зона трговања EMC и НОСБиХ у случају <i>Више силе</i> или у <i>Ванредним ситуацијама</i> када EMC и НОСБиХ морају хитно деловати
Оператор преносног система	правно лице одговорно за рад, обезбеђивање одржавања и, ако је потребно, развој преносног система у датој области, а, где се то може применити, и његових интерконекција са другим системима, као и за обезбеђивање дугорочне способности система за испуњавање реалних потреба за преносом електричне енергије
Оператори преносних система	оператори преносног система који учествују у заједничкој алокационој процедури, тј. НОСБиХ и EMC
План размене	<i>Прекограницна трансакција</i> коју доставља Корисник, у којој наводи снагу у MW за сваки сат неког дана
Правила за унутардневну доделу капацитета	правила за унутардневну расподелу преносних капацитета на граници између зона трговања Независног оператора система у БиХ ("НОСБиХ") и EMC АД Београд ("EMC")
Право на капацитет	право (<i>Корисника</i>) да користи <i>Додељени капацитет</i> за пренос електричне енергије, изражен у MW
Прекограницна трансакција	физичка размена електричне енергије између зона трговања EMC и НОСБиХ
Радни дан	календарски дани од понедељка до петка, са изузетком државних празника у БиХ

Расположиви унутардневни преносни капацитет (у даљем тексту: "Унутардневни АТС")	deo нето преносног капацитета (NTC) који остаје расположив након дневне алокационе процедуре (узимајући у обзир ефекте нетовања на основу пријаве у супротном смеру) и након сваке фазе унутардневне алокационе процедуре
СЕВ	средњоевропско време
Уредба ЕУ	уредба бр. 714/2009 Европског Парламента и Савета од 13. јула 2009. године о условима за приступ мрежи за прекогранице размене електричне енергије

Одељак 1. Увод

Члан 1.1. Опште напомене

Правила за унутардневну доделу капацитета прописују рокове и услове који су договорени између НОСБиХ и ЕМС у својству *Оператора преносног система* у њиховим регулационим областима, у сврху доделе и коришћења Унутардневног АТС у оба смера, на граници БиХ - Србија. Додела и коришћење Унутардневног АТС није комерцијално мотивисана активност, већ је њен циљ да се обезбеди транспарентна метода управљања загушењем.

Правила за унутардневну доделу капацитета уређују доделу и коришћење Унутардневног АТС.

Унутардневне процедуре описане у овим *Правилима за унутардневну доделу капацитета* су у складу са важећим правилима која се односе на сигурност преносног система и не утичу на обим и коришћење капацитета који је већ додељен у годишњим, месечним и дневним аукцијама.

Члан 1.2. Процедура доделе права на унутардневни капацитет

Унутардневни АТС се додељује у облику права на унутардневни капацитет која су *Носиоци права на капацитет* обавезни да користе у пуном износу. Унутардневни АТС додељује *Додељивач преносног капацитета*, по *Методи прве пријаве*, сагласно Одељку 6.

У склопу *Правила за унутардневну доделу капацитета* НОСБиХ поступа као *Додељивач преносног капацитета* у име НОСБиХ и ЕМС.

НОСБиХ и/или ЕМС могу да без претходног обавештења, у било које време обуставе или прекину поступке расподеле из *Правила за унутардневну доделу капацитета* у случајевима као што су нпр. они наведени у члану 5.1 или Одељку 8.

Све релевантне информације у складу са чланом 2.2 су на располагању на интернет страницама НОСБиХ (www.nosbih.ba).

Члан 1.3. Општи аспекти Правила за унутардневну доделу капацитета

Правила за унутардневну доделу капацитета описују, између осталог, и услове које учесници на тржишту морају да испуне како би могли да приступе и користе Унутардневни АТС. Ограниччење одговорности је дефинисано чланом 10.1. *Оператори преносних система* могу заједнички да врше измене и допуне *Правила за унутардневну доделу капацитета* како би побољшали или разјаснили одредбе и процедуре и попунили празнине у складу са чланом 10.5.

Правила за унутардневну доделу капацитета не покривају опште аспекте приступа систему ради коришћења додељених капацитета, осим уколико то није другачије прописано у осталим одредбама ових правила. НОСБиХ и ЕМС извршавају услуге преноса сагласно

законским одредбама које се односе на приступ систему у свакој регулационој области и важећим правилима о раду *НОСБиХ* и *ЕМС*.

Одељак 2. Опште одредбе

Члан 2.1. Унутардневни АТС

Методологија за израчунавање Унутардневног АТС за границу Босна и Херцеговина - Србија се заснива на *ENTSO-E* методологији узимајући у обзир потврђене планове размене по годишњем, месечном и дневном капацитету и ефекат нетовања.

Члан 2.2. Објављивање релевантних информација на интернет страницама НОСБИХ

На интернет страницама *НОСБиХ* посебно се објављују следеће информације:

- а) Правила за унутардневну доделу капацитета (важећа верзија);
- б) имена, бројеви факса и телефона, адресе електронске поште контакт особа из *НОСБиХ*;
- в) корисничко упство за алокациону платформу;
- г) остале релевантне информације.

Члан 2.3. Спецификација Унутардневног АТС

Унутардневни АТС се нуди као целобројна вредност у MW,са минималном вредношћу од 1 MW. Унутардневни АТС се нуди посебно за сваки сат.

Члан 2.4. Гарантување Додељених унутардневних капацитета

Унутардневни АТС се нуди по чврстим условима, осим у случају ограничавања у *Ванредним ситуацијама* или због *Више силе* након предузимања свих других расположивих мера у складу са одговарајућим националним законодавством.

У случају *Ограничавања додељених капацитета*, *НОСБиХ* и *ЕМС* ће умањити *Додељени унутардневни капацитет* у складу са Одељком 9. Корисник нема право на финансијску надокнаду која се односи на *Додељени унутардневни капацитет*.

Члан 2.5. Секундарно тржиште

Пренос права или препродаја *Додељеног унутардневног капацитета* није могућа.

Члан 2.6. Плаћања

Носилац права на капацитет не плаћа накнаду за резервацију или коришћење *Додељеног унутардневног капацитета*.

Одељак 3. Услови за учешће

Члан 3.1. Услови за регистрацију

Да би учествовао у поступку доделе унутардневног *Капацитета* и користио *Додељени унутардневни капацитет* који је проистекао из тог поступка, учесник на тржишту мора да поступа у складу са свим захтевима наведеним у *Правилима за унутардневну доделу капацитета* и да испуни следеће предуслове:

- **на страни НОСБиХ** – да је правно лице које поседује Лиценцу за делатност међународне трговине електричном енергијом коју је издала Државна регулаторна комисија за електричну енергију у БиХ и које се за учешће на додели капацитета регистровала код НОСБиХ – босанскохерцеговачки *ITR*
- **на страни EMC** – да је правно лице или предузетник који је закључио уговор о балансној одговорности са EMC - српски *ITR*.

Листа регистрованих босанскохерцеговачких *ITR* и српских *ITR* за месец М се објављује на интернет страницама НОСБИХ (www.nosbih.ba) и EMC (www.ems.rs) најмање три (3) радна дана пре првог дана месеца на који се обавештење односи.

Учесник на тржишту је такође дужан да пошаље НОСБИХ, који има улогу *Додељивача преносног капацитета*, три потписана примерка Регистрационог формулара (видети Анекс 1) који укључује и изјаву о прихваташњу *Правила за унутардневну доделу капацитета*. Учесници су у обавези да доставе извод из привредног регистра предузећа, као и потврду о регистрацији пореског обvezника, само у случају да те документе нису доставили приликом процеса регистрације за дневне аукције.

Три потписана примерка Регистрационог формулара морају да се доставе *Додељивачу преносног капацитета* у писменој форми, поштом, преко достављача/курира или лично (видети Анекс 2). Сматраће се да Регистрациони формулар није ни поднет уколико је достављен факсом или електронском поштом или уколико је непотпуни, о чему ће *Додељивач преносног капацитета* обавестити подносиоца, уз навођење разлога због којих регистрација није извршена.

Додељивач преносног капацитета може да тражи допуну информација достављених у Регистрационим формуларима и у њиховим прилозима у примереном року.

Обавештење о потврди или неприхваташњу регистрације ће бити послато електронском поштом на адресу унету у Регистрациони формулар.

Учесник на тржишту је дужан да достави све захтеване документе најмање пет (5) Радних дана пре планираног почетка учешћа у процедурима за унутардневну доделу капацитета. Ако се овај крајњи рок пропусти, *Оператори преносног система* не могу да гарантују учешће у додели капацитета том учеснику на тржишту.

Регистрован учесник на тржишту који испуни све услове наведене у овом члану се сматра *Корисником*.

Члан 3.2. Обавештење о променама

Услови за учешће наведени у *Правилима за унутардневну доделу капацитета* морају да се испуне у сваком тренутку приликом учешћа у поступцима за доделу унутардневних капацитета. *Корисник* је дужан да одмах, у писменој форми, обавести оба *Оператора преносних система*, о било каквим променама које утичу на испуњење датих услова.

Промене података о контакт особама *Корисника* и изјаве наведене у формуларима које је доставио *Корисник* морају да се саопште *Операторима преносних система* у писменој форми, у року од седам (7) дана.

Одељак 4. Искључење Корисника

Ако би *Корисник* на било који начин:

1. прекршио *Правила за унутардневну доделу капацитета* (посебно, без ограничења само на њега, ако крши Одељак 6);
2. понашао се тако да штетно утиче на, или је претња конкурентности у процедурама доделе унутардневног капацитета;
3. објавио банкрот, постао несолвентан, или ако му се обустави плаћање;
4. постане предмет захтева за банкрот, несолвентност или обуставу плаћања,

таквог *Корисника* ће, *НОСБиХ*, односно *ЕМС*, искључити из процедура за доделу унутардневних капацитета, после потврде другог *Оператора преносног система*, без одлагања. *Корисник* ће одмах бити обавештен о искључењу путем факса и електронске поште.

Одељак 5. Алокациона платформа

Члан 5.1 Општи услови

Додељивач преносног капацитета ће организовати и спроводити заједничке доделе Унутардневног *АТС* електронским путем у корисничком окружењу *Алокационе платформе*.

Додељивач преносног капацитета ће обезбедити *Корисницима* документацију *Алокационе платформе* (на веб сајту <http://www.nosbih.ba>) и оперативна упутства везана за коришћење *Алокационе платформе*, као и *Корисничку подршку*.

Додељивач преносног капацитета задржава право да промени спровођење пословних активности или да суспендује процес у оправданим случајевима, нарочито када наступе следећи технички проблеми: општи колапс интернета, колапс свих интернет веза *Алокационе платформе*, колапс *Алокационе платформе* (сервера, базе података или појава грешке у апликацији *Алокационе платформе*) или колапс система за пријаву планова рада.

Сви *Корисници Алокационе платформе* ће без одлагања бити обавештени о стварној оперативној ситуацији.

Пријем података ће бити важећи само ако су подаци прихваћени у *Алокационој платформи* пре дефинисаног крајњег рока.

Да би се учествовало у алокационој процедури, потребно је поднети *Захтев* преко *Алокационе платформе*. *Захтев* који не испуњава неки од услова наведених у *Правилима за унутардневну доделу капацитета* ће бити одбијен. *Корисник* ће добити поруку са статусом *Захтева* преко *Алокационе платформе*. *Додељени унутардневни капацитет* не може бити изменењен или поништен.

Члан 5.2 Приступ алокационој платформи

Алокациона платформа је доступна свим *Корисницима* који имају веб претраживач и кориснички налог добијен од *Додељивача преносног капацитета*. Није потребна додатна инсталација или модификација софтвера.

За приступ *Алокационој платформи* користи се SSL/TLS (Secure Sockets Layer/Transport Layer Security) сертификат.

Након што се *Корисник* региструје, на *Алокационој платформи* се отвара његов кориснички налог. *Корисник* је дужан да достави комплетно попуњен и потписан *Захтев* за регистрацију на алокационој платформи (видети Анекс 5). Потписивањем овог захтева *Корисник* прихвата обавезе и правила понашања утврђена *Правилима за унутардневну доделу капацитета*. *Захтев* мора садржати потпуне и тачне информације. *Додељивач преносног капацитета* ће формирати кориснички налог и лозинку у року од три (3) радна дана након добијања *Захтева* за регистрацију на алокационој платформи.

Сваки *Корисник* који има кориснички налог обавештава се о успостављању или модификацији корисничког налога путем електронске поште на контакт адресу која је наведена у захтеву. Информације које *Додељивач преносног капацитета* шаље путем електронске поште обухватиће улазни кључ који се састоји од корисничког имена (login) и лозинке кад је реч о новом корисничком налогу. *Корисник* је дужан да промени лозинку у току првог пријављивања.

Додељивач преносног капацитета има право да провери информације наведене у *Захтеву* за регистрацију на алокационој платформи који пошаљу потенцијални *Корисници* и да не

отвори кориснички налог у случају било ког неслагања између датих података или постојања сумње у њихову тачност. *Додељивач преносног капацитета* има право да спречи Кориснику да приступи Алокационој платформи уколико пронађе било каква неслагања.

Корисник је дужан да све информације које се односе на приступ Алокационој платформи чува као личне и поверљиве и биће одговоран за било које директне, или индиректне штете које су резултат било којег неовлашћеног откривања таквих информација. *Додељивач преносног капацитета* није одговоран за било које, односно свако неовлашћено коришћење корисничког имена и лозинке.

Корисник има један, јединствени улазни кључ за унутардневне и дневне доделе капацитета.

Одељак 6. Процедура за доделу унутардневног капацитета

Члан 6.1. Утврђивање и објављивање Унутардневног ATC

НОСБиХ ће одредити Унутардневни ATC у сваком смеру и за сваки сат, у складу са методологијом описаном у члану 2.1.

Вредности Унутардневног ATC за дан D ће бити доступне на Алокационој платформи најкасније у 18:00h (СЕВ) у дану D-1.

У случају додатних ограничења у преносним системима (која нису могла да се предвиде када се прорачунавао месечни NTC), вредности Унутардневног ATC се могу кориговати. *НОСБиХ* има право да у току дана изменi Унутардневни ATC на Алокационој платформи.

Унутардневни ATC за одређени сат се умањује за вредност већ Додељеног унутардневног капацитета за тај сат и објављује се на Алокационој платформи.

Члан 6.2. Додела Унутардневног ATC

Само Корисници који су се успешно регистровали и који су потпуно испунили услове дефинисане у Одељку 3 могу да поднесу Захтев за Унутардневни ATC. Подношење Захтева, као и преузимање резултата се врши искључиво преко Алокационе платформе.

Захтев (за дан D) се доставља *НОСБиХ* преко Алокационе платформе почев од 18:00h (СЕВ) у дану D-1, најкасније 60 минута пре почетка првог сата на који се унутардневна Прекогранична трансакција односи. Минимални захтевани капацитет је 1 MW, а максимални је једнак вредности Унутардневног ATC. У оквиру једног Захтева, само једна вредност капацитета може да се захтева за један смер и један или више сати у дану D.

Члан 6.3. Обавештење о резултатима доделе капацитета

Захтев сваког Корисника ће се обрадити у Алокационој платформи уз примену Методе прве пријаве и Корисник ће бити одмах обавештен преко Алокационе платформе о

результату. У случају да је *Захтев* прихваћен *Корисник* ће добити права на капацитет са *CAI*. *НОСБИХ* и *ЕМС* ће одмах овластити *Корисника* са *CAI* да употреби право на унутардневни капацитет (уношењем права на унутардневни капацитет у системе за пријаву планова рада) те омогућити пријаву планова рада у складу са локалним правилима.

Опште информације и резултати о додељеном унутардневном капацитету за дан D ће бити објављени на интернет страницама *НОСБИХ* (www.nosbih.ba) најкасније до 18:00h (СЕВ) у дану D+1.

Одељак 7. Коришћење Додељеног унутардневног капацитета

Носилац права на капацитет и његов прекогранични партнери (у даљем тексту: партнери) или партнери су обавезни да користе целокупни износ права на унутардневни капацитет. *Додељени унутардневни капацитет* потребно је искористити најкасније 60 минута након добијања права на коришћење, у противном *Носилац права на капацитет* губи право на додељени унутардневни капацитет. *Носилац права на капацитет* номинује *Додељени унутардневни капацитет НОСБИХ-у* и/или *ЕМС-у* користећи "M:N" принцип за пријаву *Планова размене*. Овај принцип значи да се пријава унутардневних *Планова размене* по основу *Додељеног капацитета* остварује кроз једну или више трансакција по смеру, са једним или више прекограничних партнера, при чему је један од учесника у трансакцији увек *Носилац права на капацитет*. У овом случају, *Номинована* вредност капацитета је једнака праву на унутардневни капацитет добијеном у току унутардневног процеса за сваки сат и смер, и ова вредност у потпуности одговара *Номинацији* партнера. Ову обавезу прати и надзире *Додељивач преносног капацитета*.

Носилац права на капацитет који прекрши обавезу коришћења целокупно додељеног капацитета три (3) пута у току једне (1) календарске године губи право да учествује у расподели унутардневног капацитета на период од три (3) месеца о чему га обавештава *Додељивач преносног капацитета*. Сматра се да је обавеза прекршена када *Носилац права на капацитет* (или његов партнери) не користи (или користи делимично) додељен капацитет најмање један (1) сат у периоду за који га је добио. Сваки сат у којем се не користи право на унутардневни капацитет сматра се као кршење обавезе. Губитак права наступа датумом наведеним у обавештењу, који може бити најраније дан након што *Додељивач преносног капацитета* прими захтев од *Оператора преносног система*.

Коришћење резервисаних преносних *Капацитета* се врши доставом *Планова размене НОСБИХ* и *ЕМС*, у складу са прописаним условима за приступ систему у свакој регулационој области и важећим тржишним правилима *НОСБИХ* и *ЕМС*.

Члан 7.1. Номинација Додељеног унутардневног капацитета

Номинацију унутардневних Планова размена врше Носилац права на капацитет и један или више његових партнера кроз постојеће системе за пријаву планова размена оба Оператора преносних система, у складу са локалним правилима.

Номинација мора да се изврши најмање 45 (четрдесетпет) минута (H-0h45min) пре почетка првог сата (H) за који је унутардневни План размене номинован.

Номинацију је потребно извршити код оба *Оператора преносних система* до истог корекционог усаглашавања.

Иста правила и формати података се користе за поступак пријављивања *Планова размене* као и код пријаве дневних *Планова размене* и планова базираних на месечним и годишњим *Правима на капацитет*.

Отказивање већ номинованих и потврђених програма мора бити обављено номинацијом у супротном смеру за сате на које се то отказивање односи. Ова номинација треба бити урађена најкасније 45 минута пре почетка отказивања.

Члан 7.2. Правила унутардневног усклађивања

Унутардневно усклађивање се спроводи после сваке доделе унутардневног капацитета и сваке нове *Номинације*.

Усклађивање између *Оператора преносних система* ће се вршити између H-0h45min и H-0h 30min пре почетка првог сата номинованих унутардневних *Планова размена*, а потврда *Номинације* ће се извршити најкасније у H-0h15min.

Усклађивање се врши за цео дан.

Пријављени унутардневни *План размене* може бити потпуно прихваћен или одбијен у складу са резултатима усклађивања.

Ако нема потврде о усклађености *Номинације* до H-0h30min, сви пријављени унутардневни *Планови размене* повезани са том *Номинацијом* се своде на нижу вредност.

У случају неслагања између унутардневних *Планова размена* пријављених с обе стране границе, *НОСБиХ* и *ЕМС* имају право да измене и/или поставе ниже вредности на пријављене унутардневне *Планове размене*. Ни у ком случају *НОСБиХ* и/или *ЕМС* неће бити одговорни за било који губитак профита, пословни губитак, или било које друге индиректне споредне, посебне или последичне штете.

Одељак 8. Отказивање процедура унутардневне доделе капацитета

У случају *Ванредне ситуације* или *Више силе*, након предузимања свих расположивих мера од стране *НОСБиХ* и *ЕМС*, у складу са националним законодавством, *Додељивач преносног капацитета* може да откаже унутардневну доделу капацитета или да умањи вредности Унутардневног *АТС*. У тим случајевима вредности Унутардневног *АТС* за одговарајуће сате се одмах постављају на 0 или другу договорену вредност. Унутардневни *АТС* остаје непромењен док се оба *Оператора преносних система* не договоре да повуку отказивање унутардневне процедуре или смањење Унутардневног *АТС*.

Процедура унутардневне доделе капацитета може се отказати или прекинути због озбиљних поремећаја у функционисању интернета, *Алокационе платформе* и осталих информационих система које *НОСБИХ* или *ЕМС* користе у унутардневном процесу и у овом случају неће бити финансијске компензације према *Носиоцу права на капацитета* у случају немогућности коришћења додељеног капацитета.

У случају наведених околности, *НОСБиХ* ће о томе обавестити све *Кориснике* обавештењем на својим интернет страницама, ако је то могуће.

Одељак 9. Ограничавање капацитета

У случајевима *Ограничавања додељених капацитета*, користи се следећи редослед смањења капацитета:

1. *Капацитет* додељен у унутардневној додели капацитета;
2. *Капацитет* додељен у дневној аукцији;
3. *Капацитет* обећан и додељен у месечној аукцији;
4. *Капацитет* обећан и додељен у годишњој аукцији;

У оквиру сваке од горе наведених група *Капацитета*, користиће се пропорционално смањење, при чему ће се смањени капацитет заокружити на нижу целобројну вредност у MW.

НОСБиХ и/или *ЕМС* су дужни да *Носиоца права на капацитет* на кога ово утиче и његовог партнера одмах обавесте о смањењу.

Носилац права на капацитет нема право на финансијску надокнаду за смањење капацитета који му је додељен у поступку доделе унутардневног капацитета.

Одељак 10. Разно

Члан 10.1. Ограничавање одговорности

Оператори преносних система, било заједно или одвојено, неће бити одговорни *Носиоцу права на капацитет* ни за какве штете настале због његовог учешћа или његове немогућности да учествује у поступку доделе унутардневног *Капацитета*. *Носилац права на капацитет* ослобађа одговорности *Операторе преносних система*, солидарно и појединачно, у вези са потраживањима трећих лица повезаним са таквим штетама. Ни *НОСБиХ* ни *ЕМС*, ни у ком случају, неће бити одговорни за евентуални губитак профита, пословни губитак, нити за било које друге индиректне споредне, посебне или последичне штете.

НОСБиХ и *ЕМС* се обавезују да извршавају одредбе *Правила за унутардневну доделу капацитета* професионално као пословни субјекти и оператори регулационе области, у складу са *Уредбом ЕУ* те законима и прописима које су донели надлежни органи БиХ и Србије.

Члан 10.2 Виша сила

НОСБиХ или *ЕМС* се неће сматрати одговорним за неизвршење, погрешно извршење, или кашњење извршења обавеза које произлази из *Правила за унутардневну доделу капацитета*, у мери у којој су такво неизвршење, погрешно извршење или кашњење извршења обавеза насталих због околности на које страна која има обавезе није могла да утиче (укључујући, али не ограничавајући се на, *Вишу силу*) и за које релевантна страна није одговорна, односно, околности које не могу бити решене мерама које *НОСБиХ* или *ЕМС* са техничке, финансијске или економске тачке гледишта реално могу да предузму.

Члан 10.3. Очување целовитости

Без обзира на посебне одредбе које се налазе у *Правилима за унутардневну доделу капацитета*, никаква измена уговора између *НОСБиХ-а* или *ЕМС-а* с једне стране и *Корисника* с друге стране, не може бити извршена ако је *НОСБиХ* и *ЕМС* нису потврдили, извршили и у писменој форми доставили путем факса или електронске поште. Ако било који део *Правила за унутардневну доделу капацитета* или њихових Анекса постане неважећи, незаконит, или неизвршив, преостали делови морају и даље остати на снази и примењивати се и на њих то не би требало да утиче. Било који неважећи, незаконити, или неизвршиви део, или одредбе морају да се замене важећим, законитим и применљивим деловима или одредбама, да би што је могуће пре и боље био остварен намеравани економски и правни ефекат.

Члан 10.4. Поверљивост података

Током рада по основу *Правила за унутардневну доделу капацитета, НОСБиХ или EMC* и с њима повезана лица могу да приме или да имају приступ поверљивим подацима *Корисника*. Поверљиви подаци обухватају све информације достављене у писменој форми које су означене као “Поверљиве”, али и информације дате у некој другој форми, ако је особи којој су такве информације дате, пре или приликом откривања тих информација, било предочено да је реч о поверљивим подацима. *НОСБиХ* и *EMC* су сагласни да се поверљиви подаци чувају и да их не откривају без претходне сагласности *Корисника*, односно да поверљиве податке, било у којој форми, не ставе на располагање неком трећем лицу или да поверљиве податке не употребе у било какве сврхе које нису у вези са одредбама *Правила за унутардневну доделу капацитета*, осим по налогу државних органа.

Одредбе овог члана се неће примењивати на податке откривене *НОСБиХ* или *EMC*, ако су:

- пре откривања, ти подаци били познати у јавности, или ако после откривања постану познати јавности, али не грешком *НОСБиХ* и *EMC*,
- пре откривања већ били познати *НОСБиХ* и *EMC*,
- после откривања, исте податке примили *НОСБиХ* и *EMC* од трећег лица које према *Кориснику* нема обавезу чувања тајности тих података.

Члан 10.5. Рок важења и допуне и измене

Правила за унутардневну доделу капацитета ступају на снагу након одобрења од стране надлежних регулаторних тела, а примењују се за доделу капацитета за 2022. и надаље у оба смера на граници Босна и Херцеговина - Србија.

О било каквим допунама и изменама *Правила за унутардневну доделу капацитета* *Корисници* морају да буду обавештени тако што ће на интернет страницама *НОСБиХ* и *EMC* бити објављена одговарајућа нова верзија ових правила. Такво обавештење мора да садржи информацију о члановима који су допуњени или изменењени и датум када нова верзија *Правила за унутардневну доделу капацитета* ступа на снагу. Осим уколико се то не наведе у одговарајућој новој верзији *Правила за унутардневну доделу капацитета*, у правилу, није потребна никаква нова регистрација и *Корисници* прихватају нова *Правила за унутардневну доделу капацитета* даљим учествовањем у поступку доделе унутардневних *Капацитета*.

Члан 10.6. Закони који се примењују и решавање спорова

Сви спорови између *НОСБиХ* и *Корисника* који проистекну из ових *Правила за унутардневну доделу капацитета* ће се решавати искључиво по законима БиХ.

Члан 10.7. Обавештења

Осим где то није другачије предвиђено *Правилима за унутардневну доделу капацитета*, било које обавештење дато на основу *Правила за унутардневну доделу капацитета* мора да буде у писменој форми и упућено на адресе наведене у Анексу 2.

Члан 10.8. Списак анекса

- Анекс 1   Регистрациони формулар
  - Анекс 2   Списак особа за контакт
  - Анекс 3   Рокови за унутардневне процедуре
  - Анекс 4   Регистрација на алокациону платформу
- Анекси 1-4 чине саставни део ових правила.

Анекс 1. Регистрациони формулар

Регистрациони формулар за учешће у поступку доделе унутардневног капацитета на граници БиХ - Србија за период 01.01.20__ год. - 31.12.20__ год.

Назив предузећа/предузетника	
EIC-код	
Адреса, земља	
Број из привредног регистра	
Име и презиме овлашћеног представника	
ПДВ број	
ИД број / ПИБ	
E-mail адреса	
Телефон бр.	
Факс бр.	

Овим изјављујемо да намеравамо учествовати у поступку доделе унутардневног капацитета на граници БиХ - Србија. Испуњавамо све услове за учешће прописане *Правилима за унутардневну доделу капацитета*. Прочитали смо и у потпуности прихватамо све обвезе у складу са одредбама и информационо-технолошким условима прописаним *Правилима за унутардневну доделу капацитета* која су објављена на интернет страницама *Оператора пријеносних система* те се обавезујемо да ћемо поступати у складу с њима.

Потврђујемо да се прихватање нашег учешћа у поступку унутардневне расподеле капацитета може повући уколико се прекрше одредбе из *Правила за унутардневну доделу капацитета*.

За учесника на тржишту

Датум: _____

Потпис

Независни оператор система у БиХ даје сагласност на Регистрациони формулар и заводи овај формулар под регистарским бројем:_____

За НОСБиХ

Датум: _____

Потпис

Додатак 1 Анекса

Списак овлашћених представника Корисника

Корисник именује следеће особе као овлашћене да поступају у име *Корисника* :

- за потписивање Регистрационог формулара

Име	Телефон бр.	Мобилни телефон бр.	Факс бр.	E-mail

- за доставу *Захтева за Унутардневни ATC Додељивачу преносног капацитета*

Име	Телефон бр.	Мобилни телефон бр.	Факс бр.	E-mail

Анекс 2. Списак особа за контакт

Регистрационе формуларе (видети Анекс 1) Учесници на тржишту морају доставити Додељивачу преносног капацитета на следећу адресу:

Независни оператор система у БиХ

**Хифзи Ђелевца 17
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина**

Лично достављање се врши *Радним даном* од 09:00 и 14:00h (СЕВ).

Било која потврда коју изда *Додељивач преносног капацитета* потврђује само датум и време пријема тог документа, а не и тачност или исправност документа.

Корисници могу да се за остале питања обрате *Додељивачу преносног капацитета* преко следећих особа за контакт:

Правила за унутардневну доделу капацитета

Име	Телефон бр.	e-mail	Факс бр.
Бојан Ребић	+387 33 720 458	b.rebic@nosbih.ba	+387 33 720 495

Регистрација Корисника

Име	Телефон бр.	e-mail	Факс бр.
Ценета Еровић	+387 33 720 434	dz.erovic@nosbih.ba	+387 33 720 405
Вера Капетина	+387 33 720 445	v.kapetina@nosbih.ba	

Питања у вези са поступком унутардневне расподеле Капацитета (00:00-24:00)

	Телефон бр.	e-mail	Факс бр.
Служба за оперативно управљање	+387 33 720 497	dispecer@nosbih.ba	+387 33 720 495

Анекс 3. Рокови за унутардневне процедуре

Временски редослед за сваки сат унутардневног процеса је описан у наредној табели (Н је унутардневни сат дана D)

Унутардневни период	00:00-24:00	01:00-24:00	02:00-24:00	.....	23:00-24:00
Унутардневни ATC је доступан на Алокационој платформи (Напомена: стално се ажурира)	18:00 (D-1)	18:00 (D-1)	18:00 (D-1)		18:00 (D-1)
Време за достављање Захтева (T)	18:00 (D-1)- 23:00 (D-1)	18:00 (D-1)- 24:00 (D-1)	18:00 (D-1)- 01:00	.....	18:00 (D-1)- 22:00
Време за Номинацију	T+60min	T+60min	T+60min	.....	T+60min
Потврда коначних Номинација српског и босанскохерцеговачког ITR	23:45 (D-1)	00:45	01:45	.....	22:45
Објава резултата доделе унутардневних капацитета	18:00 (D+1)	18:00 (D+1)	18:00 (D+1)		18:00 (D+1)

Информациони систем који ЕМС користи у унутардневном процесу није расположив у периоду од 23:50 до 00:10.

Анекс 4. Регистрација на алокационој платформу

Учесник на тржишту

Пуни назив:	
EIC код:	
Овлашћено лице:	

Учесник на тржишту захтева:

- поставку (*setup*)
- модификацију
- брисање

корисничког налога на алокационој платформи за следећег корисника:

Корисник

Име и презиме:		
Електронска адреса:		
Телефон:		
Електронска адреса за ECAN размену фајлова са алокационом платформом:	Шаље	Прима

На основу правила за доделу капацитета, чији је садржај познат горе наведеном кориснику, корисник је овлашћен да врши операције на алокационој платформи у складу са правима корисника и у том случају заступа горе наведеног учесника на тржишту.

Информације за пријављивање (корисничко име и лозинка) биће послати кориснику на горе наведену електронску адресу (e-mail), а он је обавезан да лозинку промени приликом првог пријављивања

Датум _____

Овлашћено лице учесника на тржишту

Корисник